

حاشیہ
برابر

سازمان و مدیریت در آموزش و پرورش

تأليف: احمد صافين

www.fardabook.com

www.fardabook.com

به نام خدا

دانشجویان محترم مطالبی که برای یادگیری درس سازمان و مدیریت در آموزش و پرورش ارائه خواهد شد از تالیفات و کتر
احمد صافی خواهد بود

این کتاب براساس سرفصل مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت ؛ تحقیقات و فن آوری برای رشته های دبیری و
مدیریت آموزشی دانشگاهها و مراکز تربیت معلم و مراکز عالی ضمن خدمت فرهنگیان نوشته شده است و شامل 12 فصل
است

در قرن حاضر، با توسعه آموزش عمومی، تأسیس مدارس و سازمانهای آموزشی بزرگ و متعدد، گوناگون شدن بر نامه های آموزشی، پیچیده تر شدن امر آموزش و پرورش و تخصصی شدن آن، اهمیت و ضرورت سازماندهی و مدیریت فعالیتهای آموزشی به تدریج آشکار گردید.

از میان انواع مدیریت؛ مدیریت آموزشی؛ با اهمیت ترین و موثرترین و ظریفترین نوع مدیریت است که موضوع آن انسان است انسانی که در مدارس و موسسات آموزشی وارد شده و نیازمند تعلیم و تربیت و رشد ابعاد جسمانی؛ عاطفی؛ اجتماعی؛ عقلانی و اخلاقی است.

فصل اول

کلیاتی در باره سازمان ها

ضرورت ایجاد سازمان ها؛

انسان همواره از سازمان به عنوان ابزار و وسیله ای برای نیل به هدف های خود سود جسته و در تلاش بوده است تا بر اساس اهداف مورد نظر به ایجاد و گسترش سازمان های مناسب بپردازد

انسان برای رفع تنگناها و دشواری ها و پاسخگویی به نیازهای متنوع و گسترده خود ناگزیر به بهره وری از همکاری مشترک انسان دیگر در قالب های خاصی شده است که به آن دستگاه؛ تشکیلات یا سازمان می گویند.

علل و گسترش سازمان ها؛

تنوع نیازهای معنوی و مادی انسانی؛ تنوع نیازهای اجتماعی و گسترش علوم صنایع و تکنولوژی و در نتیجه گستردگی دامنه مشاغل و حرف در بخش های صنعتی؛ خدماتی؛ کشاورزی که خود موجب تقسیم کار و ضرورت مهارت های مختلف شده است از جمله عوامل انسانی توسعه سازمان های گوناگون به شمار می آید

ضرورت آگاهی از دانش سازمانی

اطلاع از مفهوم سازمان و چگونگی شکل آن و اصول و خصایص آن برای همه افرادی که در رشته های مختلف آموزش می بینند؛ در سازمانهای گوناگون فعالیت دارند؛ و در اداره آنها مسئولیتی بر عهده دارند؛ یک ضرورت است زیرا بدون اطلاع از دانش سازمان نمی توانیم بخوبی از همکاری مشترک افراد و دستگاههای دیگر بهره بگیریم امروزه مفهوم سازمان با زندگی ما پیوستگی زیادی یافته است به آن گونه که بیشتر افراد در سازمان های وابسته به بهداشت و درمان متولد شده؛ در سازمان های آموزشی و پرورشی تحصیل کرده و سرانجام پس از اتمام تحصیلات خویش در یکی از سازمان های دولتی یا خصوصی وارد شده؛ و یا به نحوی با سازمان های مختلف مذهبی؛ اجتماعی؛ اقتصادی؛ فرهنگی برای رفع نیازمندیهای معنوی و مادی خود در ارتباط بوده و خواهند بود.

تعریف سازمان؛

سازمان عبارت است از کوشش جمعی و عمدی
عده ای از افراد است که برای رسیدن به هدف
مشترکی که هریک از افراد به تنهایی از رسیدن به
آن عاجزند با یکدیگر همکاری و معاونت می نمایند
یا

سازمان عبارت از همکاری مشترک افراد برای انجام
مقاصد مشترکی در پیش دارند

اشکال رسمی سازمان ؛

معمولا روابط بین افراد به صورت سلسله مراتب اداری تعیین گردیده و سلسله مراتب ترکیب سازمان را تشکیل می دهد

معمولا سازمان ها را به شکل «هرم» یا «مثلث» نمایش می دهند و هیات مدیره در راس سازمان و افراد دیگر در قاعده آن قرار دارند

سازمانی که کلیه قسمت های آن زیر نظر فرد واحدی اداره می شود؛ معمولا خطی است، سازمان های که به صورت تفویض اختیار به زیر دستان اداره می شود مثلثی و هرمی شکل هستند

خصایص هدفهای اصلی سازمان

1) هدف یا هدفها باید قابلیت تبدیل به رفتار باشند و به صورت گفتاری بیان شوند (با بتوان به صورت عینی آنها را ارزشیابی کرد)

2) هدف سازمان با واقعیتها و توانمندی و مهارتهای اعضای سازمان تناسب داشته باشد.

3) هدف سازمان با امیال، آرزوها و خواسته های طبیعی و مشروع سازمان مغایر نباشد.